

Extra Central samverkan

2026-03-20 13:30 -

14:15

Deltagarlista

Närvarande Skyddskommitté samt Samverkan

För arbetsgivaren:

Matilda Permerius, HR-partner

Åsa Lindberg, HR-chef

Närvarande för arbetstagarna:

Vision Hanna Nordén

Sveriges Skolledare Jennie Näeslund Larsson

Ej närvarande:

Sveriges Arbetsterapeuter

Akademikerförbundet SSR

Sveriges Ingenjörer

Vårdförbundet

Sveriges Skolledare

Naturvetarna

Fysioterapeuterna

Psykologförbundet

DIK

Akavia

Ledarna

SRAT

Ärenden som behandlats denna samverkan 145-147

Plats

Teams

Deltagare

Matilda Permerius (*Organisatör*), Åsa Lindberg, Hanna Nordén, Jennie Naeslund Larsson

1. 145. Val av justerare av protokoll Samverkan

2. 146. Fastställande av föredragningslista

3. Informationsärenden

Informationsärenden är ärenden som arbetsgivarorganisationen vill delge arbetstagarorganisationen enligt MBL § 19. Syftet är ökat medbestämmande till de anställda för att de ska kunna utnyttja sin rätt till förhandling.

3.1. 147. Språkbedömningar och språkutvecklande insatser inom Äldreomsorgen (Åsa Lindberg)

Kommunen förbereder införandet av språkutvecklingen enligt regeringens lagförslag inom äldreomsorgen som regeringen föreslår ska börja gälla den 1 juli 2026. Syftet är att säkerställa att personal som genomför insatser i äldreomsorgen har tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna arbeta tryggt, säkert och med god kvalitet. Arbetet ska fokusera på den funktionella språkliga kompetens som behövs i det dagliga arbetet, såsom dokumentation, kommunikation med omsorgstagare och kollegor samt förståelse av rutiner och instruktioner.

Kravet innebär att kommunen ska arbeta strukturerat med språkbedömningar och språkutvecklande insatser. Det handlar inte om ett traditionellt prov eller ett godkänt/icke godkänt resultat, utan om att på ett rättssäkert och likvärdigt sätt identifiera behov av stöd. Om en medarbetare behöver stärka sin svenska är det arbetsgivarens ansvar att erbjuda språkutvecklande insatser, exempelvis utbildning eller språkstöd i arbetet.

Det är viktigt att betona att språkkravet inte får användas som disciplinär åtgärd och att det inte förändrar gällande arbetsrättsliga eller diskrimineringsrättsliga regler. En medarbetare kan alltså inte sägas upp enbart på grund av en språkbedömning. Fokus ligger på utveckling, stöd och kvalitet – inte sanktioner. Arbetet kommer att ske i dialog med fackliga parter, och kommunen kommer att anpassa sina rutiner när det nationella stödmaterialet publiceras.

Bilagor

Införande av språkkrav enligt lag - Skrivskyddad.pptx

4. Beslutsärenden

Ärenden som arbetsgivaren avser fatta beslut om och som faller inom förhandlingsskyldigheten ska samverkas innan beslut. Samverkan på förvaltnings- och kontorsnivå ersätter MBL §§ 11, 12 och 38. Arbetstagarorganisationerna ska ha fått del av beslutet som avses fattas i tillräcklig tid innan förhandlingen, men ärendet behöver inte ha passerat som informationsärende innan.

5. Övriga punkter

6. Underskrifter

Åsa
Lindberg
Ordförande

Matilda Permerius
Sekreterare

Hanna
Nordén
Justerare

Jennie Naeslund Larsson
Justerare

Krav på språkutveckling

Lagändringen 1 juli 2026

Bakgrund till lagändringen

- Språkproblemen i äldreomsorgen förekommer i stora delar av landet och innebär negativa konsekvenser för såväl omsorgstagarens trygghet och säkerhet, anhöriga och närstående som omsorgspersonalens arbetsmiljö.
- Språkproblemen i äldreomsorgen ser olika ut men är landsomfattande och utbredda, de finns inte enbart hos de tillfälligt anställda, utan även bland de tillsvidareanställda. De finns också hos den utbildade personalen, det vill säga även hos undersköterskor och utbildade vårdbiträden.
- Bristande språkförmåga hos omsorgspersonalen kan leda till att beviljade insatser utförs fel – eller inte alls – att omsorgstagarnas rätt till delaktighet, trygghet och individanpassad omsorg äventyras, och att det uppstår patientsäkerhetsbrister.
- Språkproblemen påverkar också personalens arbetsmiljö på ett negativt sätt.

Regeringens proposition 2025/26:93

Lagändring i socialtjänstlagen som innebär en skyldighet för den som bedriver verksamhet inom socialtjänstens omsorg om äldre personer att arbeta för att den personal som genomför insatser i sådan omsorg har de kunskaper i svenska som är relevanta för att genomföra insatserna.

Det innebär även att det ska införas ett bemyndigande i socialtjänstlagen för regeringen att meddela föreskrifter om den kunskapsnivå i svenska som är relevant för att genomföra insatser i socialtjänstens omsorg om äldre personer.

Språknivån som föreslås är B2 dvs att personen kan konversera på ett naturligt flytande sätt, kan ta över ordet, använda standardfraser för att vinna tid eller behålla ordet eller anpassa sig till samtalets inriktning stil och ton.

Språknivån B2 innebär även att personen är medveten om sina vanligaste fel och medvetet undviker dem, kan planera vad som ska sägas och ta hänsyn till effekten på mottagaren.

Av propositionen framgår att man inte lägger språkravet som ett krav för anställning då utredningen konstaterar att ett sådant krav inte är förenligt med äldreomsorgens kompetensförsörjningsutmaning.

Av propositionen framgår inte någon arbetsrättslig praxis kring vad som händer om en medarbetare som genomfört språkutveckling ändå inte lyckas uppnå B2.

Regeringen tillsätter stadsbidrag till språkutvecklande insatser

Utredningens förslag till språkrav beräknas kosta drygt 180 miljoner kronor, varav 150 miljoner kronor utgör årliga kostnader och resterande 30 miljoner kronor engångskostnader. Svenskalyftet beräknas kosta cirka 944 miljoner kronor per år. Kostnaderna för uppdragen till myndigheter beräknas till 23 miljoner kronor och uppskattas pågå 2–4 år.

Kommunerna ska kunna:

- ta fram processer och rutiner
- bedömning av vilka medarbetare som behöver språkutvecklande åtgärder
- val av åtgärder
- uppföljning av personal som har deltagit i språkutvecklande åtgärder

Arbetet framåt med införandet av språkutveckling

- Kartläggning
 - leverantörer för språktester och språkutveckling både vid rekrytering och vid språkutveckling befintlig personal – kartläggning och sedan upphandling
 - Undersöka Svenskalyftet – ett stimulansbidrag för språkutveckling – påbörjat av Omsorgskontoret
 - Hur gör andra kommuner
 - Undersöka ekonomiska bidrag – påbörjat
- Klargöra gränsdragningar HR och Omsorgskontoret
 - HR – språktester
 - Omsorgskontoret - språkutvecklingsinsatser
- Implementering
 - Arbetsgrupp bildad (HR, DOP och Omsorgskontoret mfl)
 - Införa språktester i samband med rekrytering/urval 2026 är möjlig om man väljer en enkel metod
 - Införa språktester och språkutveckling befintlig personal under 2026/2027

